

Briefrapportage

Saricon bv

Aan: Grontmij Nederland B.V., Edwin Geraeds
Van: Linda Hofland-Timmers
Datum : 15 oktober 2014
Betreft: **14S117-BR-01 Aanvullend Vooronderzoek Conventionele Fietsenstalling station Maastricht**

Inleiding

In opdracht van Grontmij Nederland B.V. (hierna: Grontmij) voert Saricon een aanvullend vooronderzoek conventionele explosieven uit genaamd "Tramtracé Vlaanderen – Maastricht en ondergrondse fietsenstalling station Maastricht". Aanleiding voor het vooronderzoek vormt het historisch vooronderzoek welke door T&A is uitgevoerd. Prorail heeft aangegeven dat voor het onderzoeksgebied meer informatie (indicaties en contra-indicaties) verkregen kan worden. Vooruitlopend op de rapportage van dit vooronderzoek rapporteert Saricon de resultaten van de ondergrondse fietsenstalling station Maastricht. Saricon heeft hiervoor aanvullend archiefonderzoek uitgevoerd, een locatiedeskundige gesproken en een uitgebreidere luchtfoto interpretatie uitgevoerd.

Werkzaamheden

Saricon heeft de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Bestudering vooronderzoek T&A Survey met kenmerk 1013GPR4107
- Aanvullend literatuuronderzoek en archiefonderzoek EODD;
- Gemeente- en provinciaalarchief, NIMH en the National Archives (Londen) geraadpleegd;
- Gesproken met locatiedeskundige dhr. Bronzwaer;
- Extra luchtfoto's besteld;
- Luchtfoto interpretatie uitgevoerd.

Resultaten Vooronderzoek T en A Survey

T&A heeft het gebied verdacht verklaard n.a.v. het Engelse bombardement op 12 mei 1940 en drie Duitse bombardementen van 26 september, 17 december en 23 december 1944.

Bombardement 12 mei 1940

Van het bombardement van 12 mei 1940 heeft Saricon strike foto's verzameld. Een Strike foto is een opname die tijdens het bombardement door het vliegtuig zelf genomen is. Op de foto (zie figuur 1) is zichtbaar dat de bommen zijn neergekomen ten zuiden van de Sint Servaasbrug. Dit betreft niet het onderzoeksgebied of de nabije omgeving hiervan.

Figuur 1 Strikefoto van 12 mei 1940.

(bron; National Archives)

Bombardement 26 september 1944

Voor het bombardement van 26 september zijn de luchtfoto's van 18 november en 3 december geïnterpreteerd. Op de luchtfoto van 3 december is zichtbaar dat een huis aan de Stationsstraat is beschadigd. Tevens is er in het gemeentearchief van Maastricht het journaal van de Luchtbeschermingsdienst, 10.08.1944-21.12.1944 aangetroffen. Hierin staat het volgende vermeld over het bombardement:

- *“26.09.1944 (...) Bominslag te Wijk. (...) De percelen no. 13-15 en 17 gelegen aan de lage barakken zijn zoodanig vernield geworden, dat deze niet meer bewoonbaar zijn. Het perceel no. 7 aan de Stationstraat (...) is zoodanig getroffen dat het zelfde niet meer bewoonbaar is. De percelen 5 en 9 Stationstraat hebben ernstige schade onder-vonden. Verder werd schade aangericht aan het station der N.S. en wel het gedeelte waar de rijwielstalling is geplaatst. (...) Vermoedelijke blindganger in stationsgebouw. Aan vele perceelen gelegen in de Lage Barakken, Stationstraat en Spoorweglaan is dak en glasschade aangebracht. Op last van Am. Autoriteiten, moet (...) opdracht worden gegeven dat de navolgende straten te weten Stationstraat, Spoorweglaan, La-ge Barakken, Wilhelminasingel op 27 sept. 1944 onmiddellijk van glasscherven opge-ruimd moeten worden.”*

De luchtbeschermingsdienst zal indien er sprake was van een blindganger deze hebben ge-meld . Er wordt niet gesproken over andere mogelijke blindgangers of vermiste bommen.

Bombardement 17 december 1944

Voor het bombardement van 17 december 1944 zijn de luchtfoto's van 13 januari 1945, 10 juli 1945 en 14 juli 1945 geïnterpreteerd op schade en/of kraters. Tevens is er in het gemeentearchief van Maastricht het journaal van de Luchtbeschermingsdienst, 10.08.1944-21.12.1944 aangetroffen. Hierin staat het volgend vermeld over het bombardement:

- *"17.12.1944 (...) 'Om 11.00 is door (...) op Caberg onderzoek ingesteld naar scherven van projectielen. 'Er zijn geen vermeldingen over bommen nabij het station."*

Bombardement 23 december 1944

Voor het bombardement van 23 december 1944 zijn de luchtfoto's van 13 januari 1945, 10 juli 1945 en 14 juli 1945 geïnterpreteerd op schade en/of kraters. Tevens is er in het gemeentearchief van Maastricht het journaal van de Luchtbeschermingsdienst, 21.12.1944-04.05.1945 en correspondentie betreffende bombardementen aangetroffen. Hierin staat het volgend vermeld over het bombardement:

- *"23.12.1944. '22.15 (...) Granaatslag wegdek Parallelweg glas- en dakschade. Van den Bergstr. 15 granaatscherven, Tischbeinstraat 25 scherfinslag, Coelusstraat 1, scherfinslag, Tischbeinstraat 25. Station blindganger. In bovengenoemde straten zijn verschillende huizen beschadigd. (...)"*
- *"23.12.1944 'Rapport Splingebommeninslag op Zaterdag 23-12-1944. (...) Aantal bommen en soort: Met zekerheid kon worden vastgesteld dat er 11 inslagen hadden plaats gehad: 9 geëxplodeerd en 2 blindgangers. Uit deze laatste kon worden opge- maakt dat het splinterbommen waren van ongeveer 5 kg. Plaatsen van inslag: Coc- klerstraat: 2 in wegdek, 1 in pand No. 1, 1 in tuin achter pand no. 23., V.d. Bergh- straat: 1 in tuin achter pand No. 26. 1 in wegdek, 1 in pand No. 2, Parallelweg: 1 in wegdek. 1 in pand No. 12. Blindganger s.: Tischebeinstraat: 1 in pand No. 26. Stati- onsplein 1 in station. Schade: De aangerichte schade in de bovenbedoelde was be- trekkelijk gering (...) Op twee plaatsen ontstond brand n.l. in pand Parallelweg 12 en in Cocklerweg 1."*
- *"24.12.1944 'Op last van Hoofd L.B.D. wordt in de eerste ochtenduren van Zondag 24 December een scherp onderzoek naar eventuele blindgangers ingesteld in alle tuinen der huizen begrensd door: Parallelweg – Theodoor Schaepkensstraat – Turennestraat – Sterreplein – Membreedestraat en St. Anthoniusstraat. (...)"*

De luchtbeschermingsdienst heeft dus opgetekend waar de bommen en zijn neergekomen en heeft tevens een onderzoek ingesteld.

De luchtbeschermingsdienst Maastricht had een uitkijkpost in de toren van het station (bron: Vier jaar Zwijgen, P. Bronzwaer, pagina 94). Aangenomen wordt dat indien er een blindganger op het stationsplein zou zijn neergekomen zij deze zouden hebben opgemerkt en omschreven.

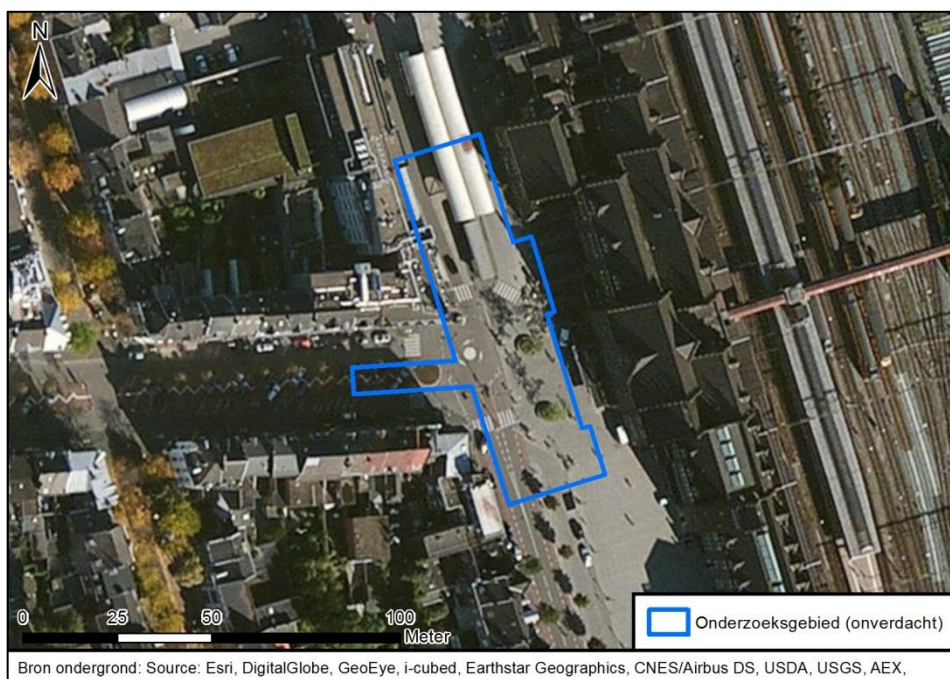
Conclusie aanvullend onderzoek

Het emplacement is meerdere malen doel geweest van bombardementen. De afwerpmunitie is echter of op een andere locatie terechtgekomen of het bombardement en eventuele blindgan- gers zijn door de luchtbeschermingsdienst en/of gemeente politie goed beschreven en onder- zocht.

Verdere onderbouwing zal worden gegeven in het volledige rapport 'Aanvullend vooronderzoek conventionele explosieven uitgevoerd ter plaatse van "Tramtracé Vlaanderen – Maastricht en de ondergrondse fietsenstalling station Maastricht" welke zal worden opgeleverd op 30 okto- ber.

Advies

Binnen het onderzoeksgebied zijn onvoldoende indicaties aangetroffen en kan het onderzoeksgebied (zie figuur 2) als onverdacht aangemerkt worden. Het is niet noodzakelijk om aanvullend onderzoek in het projectgebied ondergrondse fietsenstalling station Maastricht" uit te voeren.

Figuur 2 Onderzoeksgebied ondergrondse fietsenstalling station Maastricht

Opgesteld door:

Linda Hofland-Timmers
Integraal Veiligheidskundige
Handtekening

Goedgekeurd door:

E.R. Beute
Bedrijfsleider
Handtekening